

Nunc itaque sit notum quia ipsi Deo supplex devovi vitam meam amodo in omnibus justificare, et regna mihi subdita populosque juste et pie regere, æquumque iudicium per omnia observare, et si quid per meæ juventutis intemperantiam aut negligentiam hactenus, præter id quod justum erat, est actum, totum Deo auxiliante dispono emendare. Idcirco obtestor et præcipio meis consiliariis, quibus regni consilia credidi, ne ullo modo, aut propter meum timorem, aut alicujus potentis personæ favorem, aliquam injustitiam amodo consentiant vel faciant pullulare in omni regno meo. Præcipio etiam omnibus vicecomitibus et præpositis universi regni mei, sicut meam volunt habere amicitiam, aut suam salutem, ut nulli homini, nec diviti, nec pauperi, vim injustam inferant, sed omnibus, tam nobiles quam ignobiles, sit fas justa lege potiundi, a qua nec propter favorem regium, nec propter alicujus potentis personam, nec propter mihi congerendam pecuniam, ullo modo devient, quia nulla mihi necessitas est ut iniqua exactione pecunia mihi congeratur. Ego itaque notum vobis fieri volo quod, eadem via qua exivi regrediens, Danamarchiam vado, pacem et firmum pactum, omnium Danorum consilio, compositurus cum eis gentibus quæ nos et vita et regno privare, si eis esset possibile, volebant; sed non potuerunt, Deo scilicet virtutem eorum destruyente, qui nos sua benignitate in regno et ho-

no conservet, omniumque inimicorum nostrorum potentiam annihilat. Composita denique pace cum gentibus quæ in circuitu nostro sunt, dispositioque et pacato omni regno nostro hic in oriente, ita ut nulla parte bellum aut inimicitias aliquorum timere habeamus, quam citius hac æstate apparatus varii habere potero, in Angliam venire dispono.

Hanc autem epistolam jam præmisi, ut de mea prosperitate omnis populus regni mei lætificetur; quia, ut vos ipsi scitis, nunquam memetipsum, nec meum laborem abstinui, nec adhuc abstinere intendere pro omni populi mei necessaria utilitate. Nunc igitur obtestor omnes episcopos meos, et regni mei præpositos, per fidem quam mihi debetis et Deo, quatenus faciatis ut, antequam in Angliam veniam, omnium debita, quæ secundum legem aliquam debemus, sint persoluta, scilicet elemosina pro aratris, et decimæ animalium ipso anno precreatorum, et denarii, quos Romam ad sanctam Petrum debetis, sive ex urbibus, sive ex villis, et mediante Augusto decimæ frugum, et in festivitate sancti Martini primitiæ seminum, ad ecclesiam cuius parochia quisque degit, quæ Anglice Carcest [*al.*, Chireseth] nominatur. Hæc et alia si cum venero non erunt persoluta, regia exactione secundum leges, in quem culpa cadit, districte absque veni comparabit.

CANUTI REGIS DIPLOMATA

I.

Ecclesiam Salvatoris in Dorobernia omnium Ecclesiarum regni Angligeni matrem et dominam confirmat.

(Anno 1018.)

[LABBE, *Concil.*, t. IX, col. 817, e vetusto codice Cantuariensi.]

Ego denique imperator KNUTO, a Christo Rege regum regiminis Anglici in insula positus, audiens beneficia prædecessorum meorum regum, scilicet regalia privilegia, similiter cernens libertatem monasteriorum intra Cantiam positorum, archipræsulisque piissimi Livingi admonitionem, placuit cordi amborum præsentem chartulam corroborare, vide licet ecclesia Salvatoris, in Dorobernia sita, omnium ecclesiarum regni Angligeni mater et domina, cum omnibus ad illam pertinentibus, sit libera; nec quisquam hominum in ea et rebus suis, aliquid juris vel consuetudinis, præter archiepiscopum et monachos ibidem Deo famulantes, exigat vel obtineat. In sempiternum hoc nostrum decretum inviolabile tempore meo et successorum meorum, pro spe salutis æternæ, stabile perseveret, his testibus quorum signa subtus adnotantur.

Ego Knuto gubernator Anglici orbis propria manu confirmo.

Ego Levingus metropolitanus archipræsul filister annuo.

Ego Emma regina signo crucis confirmo.

Ego Wolstanus Eboracensis consolidavi.

Ealdelmus episcopus gratum habens.

Ego Algarius episcopus concedo.

Ego Leofricus episcopus confirmo.

Ego Haldenne princeps regis pro viribus assensus præbeo.

Et ego Turkillus dux concedo.

Facta est autem ista concessio anno Domini Incarnationis 1018.

II.

Charta Canuti regis pro cænobio S. Benedicti Humensi in agro Suffolciensi.

(*Monasticon Anglicanum*, l.)

Christo omnipotenti, qui est omnium regum Rex, omnino persolvendæ sunt gratiarum actiones per omnibus indebitis beneficiis quibus hominibus, et sola pietate intercedente, suffragatur, nullis nostris promerentibus meritis. Ne ergo simus ingrati beneficiorum tantorum ejus, cumque magno opere sciendum est nostrum ut aliquid conferamus ei, sunt omnia, et qui nobis non habita contulit.

bere, cuique non possumus dare nisi propria, et de suo proprio tribuit nobis mercari, et in usus proprios uti, quæ minime proprio usu potuimus habere, nisi ejus tribueret gratia, scilicet regni cœlorum cœlicolorum contubernium.

Ejus quippe largiflua bonitate, regia dignitate subthronizatus, ego Knut rex Angligenæ nationis, pro nanciscendo ejus immensitatis misericordiæ dono, concedo sibi de suo proprio quæ mihi gratuito concessit, villam noto nomine, cognominatam Boringa, cum pascuis, silvis atque confinibus sibi rite subter jacentibus, scilicet Ludham cum pertinentiis, tetheshirth cum suis pertinentiis. Est denique nostrum donum a Christo nobis collatum, cui dantes enoratum exposcimus ut rursum suæ largitionis donationem excipere dignetur a nobis omni intentionis affectu oblatam, quatenus possumus per sua sibi data consequi, quæ a nobis non possunt possideri nisi a se collata. Si quisquam, quod absit! a liaboli incitatione fuerit inflatus, ut Deo omnium rerum possidenti suum tentaverit, quod nobis sibi concessit tribuere, abstrahere vi vel fraude qualibet, minam remaneat nobis ad gratiam ejus quæ concessimus, et sit ei ad interitum æternæ damnationis, qui pravæ mentis, aut nisi hoc alio transferre conatur, nisi plenitudo satisfactionis ejus subveniat.

Ego Knut rex, hanc donationem Christo contuli ro consequendo præmia cœlestis hæreditatis.

Ego Elgifa regina, hanc regiam donationem auctendo confirmavi.

Ego Wlstanus archiepiscopus corroboravi.

Ego Æthelthus archiepiscopus confirmavi.

Ego Godwinus episcopus corroboravi

Ego Ælwinus episcopus assensum dedi.

Ego Alfwinus episcopus consignavi

Ego Ethericus episcopus conclusi.

Ego Ælswius episcopus corroboravi.

Ego Huc dux.

Ego Godwin. dux.

Ego Ulf dux.

Ego Eglaf dux.

Ego Hacun dux.

Ego Leofwinc dux.

Ego Godric dux.

Ego Brithwaldus episcopus consensi.

Ego Brihtwiz abbas.

Ego Leofric.

Ego Ælfward.

Ego Æthelstan.

III.

Charta Canuti regis de corporis S. Mildredæ, cum tota terra sua, in abbatiam S. Augustini Cantuarie translatione.

(*Monastic. Anglic., I.*)

Ego CNUT, per Dei misericordiam basileus, Aeglethor archiepiscopo, et omnibus episcopis, et abbatibus, et comitibus, vicecomitibus, et omnibus fidelibus totius Angliæ salutem et amicitiam.

Notum sit vobis omnibus me dedisse sancto Au-

gustino patrono meo corpus sanctæ Mildredæ gloriose virginis cum tota terra sua infra insulam Thaneti et extra, cum omnibus consuetudinibus ad suam Ecclesiam pertinentibus. Hæc omnia ita libera et quieta reddo Deo et abbati Ælstano et fratribus loci, sicut ego unquam melius habui tam in terra quam in mari et in littore, ut habeant et possideant in perpetuum. Et qui hanc donationem meam infringere vel irritam facere tentaverit, a Deo omnipotente et omni sancta Ecclesia excommunicatus sit. Amen.

IV.

S. Canuti regis privilegium pro ecclesia S. Eadmundi.

(*Monasticon Anglicanum, I, 287.*)

In nomine poliarchis Jesu Christi Salvatoris mundi totiusque creaturæ Creatoris, cujus divino dominatu quæque dominationes debito servitio subnixæ deserviunt, cujus etiam omnipotentatui universi potentatus obsecundari examussim præproperant, quia bonitas ejus bonitatis est incomprehensibilis, et miseratio interminabilis, deorsitas bonitatis ineffabilis, longanimitas quoque super pravorum nequitias quantitatis prolixitate cujuslibet longior, qui quotidianis admonitionibus religiosam conversationem ducentes monet ut piæ sectando justitiæ culturam, non eam deserendo linquant, quin potius perseverabili instantia in ejus cultura ut permaneant pæerno affectu hortatur, qui nihilominus eadem affectione mandat peccatoribus ut respiciant a suis iniquitatibus convertentes, quia eorum execratur mortem.

Ejus amoris stimulo et fide suffultus, cujus largiflua miseratione ego Cnut, rex totius Albionis insulæ aliarumque nationum plurimarum, in cathedra regali promotus, cum consilio et decreto archiepiscoporum, episcoporum, abbatum, comitum, aliorumque omnium meorum fidelium elegi sancendum, atque perpeti stabilimento ab omnibus confirmandum, ut monasterium quod Badricelmorde nuncupatur, sit per omne ævum monachorum gregibus deputatum ad inhabitandum, et ab omni dominatione omnium episcoporum comitatus illius funditus liberum, ut in eo domino servientes monachi sine ulla inquietudine pro statu regni Dominum prævaleant præcari. Placuit etiam mihi hanc optionis electionem roborare privilegio isto, in quo videre præcepi libertatis donum quod jam olim Eadmundus rex occidentalium Saxonum largitus est suo æquivoco pro nanciscenda ejus gratia et mercede æterna, scilicet Eadmundo regi et martyri, quod bonæ voluntatis voto augere cupimus, quatenus ejus promereri precibus merear portionem ejus beatitudinis post hujus cursum vitæ.

Tali libertate concedo fundo frui illi, in quo idem sanctus pausat ut quoties populus universus persolvit censum Danis, vel ad naves, seu ad arma, persolvant inhabitantes in ipso fundo eadem ad usus quos elegerint fratres illius loci. Sitque nobis remediatio hoc, mihi quippe æque reginæ meæ Alfgifæ, ac filiis no-

stris omnibusque qui pridem ei hoc contulerunt. Huic libertati concedo additamentum, scilicet maritimos pisces qui mihi contingere debent annualiter per telonei lucrum, et piscationem quam Ulfkitel habuit in villa et omnia jura quarumcumque causarum in villis quæ monasterio adjacent et quæ adiacendæ sunt per gratiam Dei. Dedi quoque reginæ meæ assensum, concedens ei pro sua eleemosyna dare quatuor millia anguillarum cum muneribus quæ pertinent ad illas pro annuali censu in villa quæ cognominatur Lacinga-hythe.

Si quislibet, quod absit! istam libertatem quocumque conatu nititur servitutis jugo subigere, vel prava intentione transmutare, ut rursus clericos in eo collocet, sit addictus captivitati æternæ, carens sempiterna libertate et mancipatus servitio diaboli ejusque consortio sit inextricabilibus habenis constructus, nisi satisfactio ejus erratui subveniat quod prorsus optamus.

Ego Cnut, rex gentis Anglorum aliarumque nihilominus hoc privilegium jussi componere et compositum cum signo Dominicæ crucis confirmando impressi.

Ego Alfgifa regina omni aacritate mentis hoc confirmavi.

Ego Wlstanus archiepiscopus consensi.

Ego Adelnodus archiepiscopus confirmavi.

Ego Godwinus episcopus corroboravi.

Ego Alfwinus episcopus assensum dedi.

Ego Alfinus episcopus consignavi.

Ego Athericus episcopus conclusi.

Ego Alfwius episcopus roboravi.

Ego Brihtwaldus episcopus.

Ego Iric dux.

Ego Godwinus dux.

Ego Ulf dux.

Ego Eglaf dux.

Ego Hacun dux.

Ego Leofwinus dux.

Ego Godricus dux.

Ego Oslacus miles.

Ego Thored miles.

Ego Thurkil miles.

Ego Thrym miles.

Ego Brosor miles.

Ego Alfricus miles.

Ego Alfwynus miles.

Ego Leofricus abbas.

Ego Alwardus abbas.

Ego Athelstanus abbas.

Ego Alfinus abbas.

Ego Leofwinus abbas.

Ego Wulfredus abbas.

Ego Ofkytelus abbas.

(2) Malm. Gest. reg., lib. II, c. 11.

A Ego Alfwinus.
Ego Alfricus.
Ego Alfricus.
Ego Leoffius.
Ego Leofricus.

V.

Charta regis Canuti, qua omnes causas insule Glestoniæ, tam ecclesiasticas quam sæculares, abbas supponit judicio, cæteris exclusis potestatibus.

(2) Regnante in perpetuum Domino, qui sua ineffabili potentia omnia disponit atque gubernat, viceque temporum hominumque mirabiliter discernens, terminumque incertum, prout vult, æquanimiter imponens, et de secretis naturæ mysteriis misericorditer docet, ut de fugitivis, et sine dubio transitoriis, mensura regna Dei suffragio adipiscenda sint.

Quapropter ego Cnuto rex Anglorum, cæterarumque gentium in circuitu persistentium gubernator et rector, cum consilio et decreto archiepiscopi nostri Edelnothi, simulque cunctorum Dei sacerdotum, et consensu optimatum meorum, ob amorem cælestis regni, et indulgentiam criminum meorum, et relaxationem peccaminum fratris mei regis Edmundi, concedo ecclesiæ Sanctæ Dei genitricis Mariæ Glestoniæ jura et consuetudines in omni regno meo, et omnes forisfacturas omnium terrarum suarum, et sint terræ ejus sibi liberæ, et solvæ ab omni calumnia et inquietatione, sicuti meæ mihi habentur.

C Verum illud præcipue ex omnipotentis Patris, et Filii, et Spiritus sancti auctoritate, et perpetuæ virginis interdictione prohibeo, et universis regni mei præpositis et primatibus super suam salutem præcipio, ut nullus omnino illam insulam intrare audeat, cujuscumque ordinis, aut dignitatis sit; sed omnia, tam in ecclesiasticis quam in sæcularibus causis, tantummodo abbatis judicium, et conventus expectent, sicuti prædecessores mei sanxerunt, et privilegiis confirmaverunt, Cenwines Ines, Cathredin, Ailredus, Alfredus, Edwardus, Æthelredus, Alstanus, et gloriosissimus Edmundus, et incomparabilis Edgarus.

D Si quis autem quovis deinceps tempore sub aliqua occasione interrumpere atque irritum facere hujus privilegii testamentum nisus fuerit, sit a consensu priorum ultimi examinis ventilabro dispersus. Si quis vero benevola intentione hæc facere, probare, et defensare studuerit, beatissimæ Dei genitricis Mariæ et omnium sanctorum intercessione, amplificet Deus portionem ejus in terra viventium. Scripta est hujus privilegii donatio, et promulgata in Ligea basilica sub præsentia regis Cnutonis, anno ab Incarn. Dominica 1032, indict.....